

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Natálie Stušová

Název práce: Postoje hodnoty a předpoklady studujících oboru sociální práce pro práci v sociálních službách

Oponoval: prof. PhDr. Jan Váně, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (*uved'te, do jaké míry byl naplněn*):

Autorka – Natálie Stušová – si jako cíl své práce stanovila porovnat představy, povědomí a hodnoty a postoje studujících oboru sociální práce s tímtež s pracovníky už v sociálních službách působících (s. 1). Cíl byl naplněn částečně.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Autorka člení práci standardně. Tedy na teoretickou a praktickou část. V první části, teoretické, se povšechně věnuje tématům sociální práce a předpokládaným charakterovým vlastnostem sociálního pracovníka. Autorka představuje formou krátkých noticek klíčové teorie využívané v sociální práci. Následně přibližuje předpokládané osobnostní a odborné předpoklady, včetně kompetencí soc. pracovníka. Zvláštní důraz autorka klade při úvaze nad zastávaným postojem případného pracovníka, s ohledem na podporu blaha klienta. Tato linka se obecně táhne celou prací a je vlastně typickou pro studující sociální práce, tedy předpokladu, že víme, co je blaho klienta. Dále se autorka zamýšlí na etickými aspekty, které ovlivňují práci sociálního pracovníka při práci s klienty. Zastavuje se u několika vybraných aspektů, včetně problému „vyhoření“.

V metodologické části autorka přibližuje, jak realizovala smíšený sběr dat, který si zvolila jako svůj metodologický přístup. Výzkumná otázka, rámuje celý postup zní: „Liší se představy o postojích, hodnotách a předpokladech studujících oboru Sociální práce podle studentů sociální práce na ZČU od sociálních pracovníků z mnoha vybraných organizací poskytujících sociální služby pro práci v sociálních službách?“ (s. 15). Autorka pak dodává, že na základě získaných dat rozhodne, zda se postoje, hodnoty atd. liší či ne. Chápu, že jde o bakalářskou práci, a že cílem je osvojení řemesla, tedy výběru tématu, jeho zpracování a využití nabytých metodologických znalostí. Ale opravdu se nedalo od počátku odhadnout, jak výsledek dopadne? Oceňuji, že autorka formou příloh dokládá jak dotazník, který užila, tak scénář k polostrukturovanému rozhovoru, jenž používala při rozpravě s profesionály z praxe. Autorka ale v metodologické části hovoří i tom, že realizovala fokusní skupiny. K tomu ale nikde scénář v práci nenalézám. K metodologii rychlá glosa. Autorka hovoří o anonymizaci vzorku. Ale v grafu č. 1 uvede, že mezi odpovídajícími je nebinární osoba, aby v grafu č. 2 uvedla, že nad 31 let jsou dvě osoby. Z grafu jde vyčíst, že je mezi nimi nebinární osoba. Kromě toho, že ten graf tedy není dobře udělán, ve žlutém poli jsou najednou dvě osoby, i když by to tak nemělo být, rozhodně to nezajišťuje anonymizaci. Ono ani odpověď 4 muži není zrovna příkladem anonymizace pro ty, co se v prostředí pohybují. Je mi celkem jedno, kolik je mužů, nebinárních a jiných. Jen bych rád studentku upozornil, že tolik deklarovaná anonymizace není samoúčelný požadavek.

Autorka v analýze předkládá zjištění, ke kterým na základě svého zjištění dospěla. Předkládaná zjištěná korespondují s otázkami, které kladla, a jsou přehledná. Avšak je zde řada problematických věcí. Uvedu jen některé. Nemohu zbavit otázky, zda některá zjištění nebyla dopředu zjevná jako např. „Dotazníkové šetření prokázalo nutnost odbornosti sociálního pracovníka“ (s. 24). Ke grafu č. 8. autorka na základě tohoto grafu konstatuje, že „v dotazníkovém šetření vyhodnotilo otázku týkající se připravenosti studentů do praxe jako nedostačující“ (s. 28). a dodává, že ve fokusních skupinách se tento názor objevuje také. Jakou to má vypovídací hodnotu bez srovnání s výpověďmi už lidí z praxe, což mělo být přece hlavním cílem práce. Porovnání hodnot, povědomí, postojů mezi dvěma zvolenými skupinami. A kromě toho, uvažovala autorka o tom, že mezi odpovídajícími jsou studující tři ročníky a je tedy jejich znalost a očekávání zcela rozdílná? Mohla např. porovnat jednotlivé ročníky a sledovat trend, jestli dochází k zlepšení/zhoršení v tomto názoru atd. Takto to nemá žádnou relevantní výpovědní hodnotu. V závěru sice autorka tuto skutečnost (nedostatečnou připravenost) dává „pouze“ do souvislosti se třetím ročníkem, ale z grafů nic takového nevyplývá.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Jazykový projev a všechny formální požadavky kladené na práci odpovídají požadavkům.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Autorka si stanovila cíl, který je pro prostřední sociální práce adekvátní. A to rovnání postojů studujících a lidí z praxe. Oceňuji na práci zejména jednu část, která může posloužit jako zpětná vazba pracovištěm realizujícím daný program, tedy, nakolik studující vnímají, že (ne)jsou připraveni pro výkon své práce. Slabiny jsem v hodnocení popsal, např. to, že tento podnětný záměr je kontaminován smíšením výpovědí např. ročníky, čímž je výpověď vychýlena a ztrácí svou vypovídací hodnotu. Záměr dobrý, realizace ne zcela zdařilá. U řady zjištění chybí srovnání mezi tím, co zastávají studující, a jak hodnocenou položku posuzují zaměstnanci praxe. Nikde v textu jsem nenašel provazbu mezi popsány teoriemi a zkoumaným tématem a interpretacemi. Cíl práce nebyl naplněn beze zbytku, ale celkem úspěšně.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

- (1) Autorka při vymezení sociální práce konstatuje, že cílem sociální práce je mimo jiné zlepšování lidského blaha (s.3). Důraz na rozvíjení blaha klienta se ostatně objevuje i v dalších částech práce. Zajímalo by mne, co se tím podle autorky míní, zda její vlastní představa studující program sociální práce je obdobná představám minimálně těch pracovníků, s kterými vedla rozhovory. A pokud není, tak proč a v čem dochází k rozdílu v pojmání a dosahování lidského blaha. V neposlední řadě si pak kladu otázku, jak je blaho klienta definováno?
- (2) Při představování teorií, autorka přibližuje existenciální a humanistickou teorii, kdy tvrdí, že tato teorie vnímá klienta jako specialistu na svůj život s. 6. K tomu se ptám, jedná se o jednu teorii? A pokud je klient specialista na svůj život, k čemu je tedy sociální pracovník, ať už v roli výzkumníka, či v roli pracovníka „doprovázejícího“ klienta?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Práci navrhuji hodnotit známkou velmi dobře.

Datum: 9.5.2023

Podpis: